Landstinget DALARNA

MRSA

Information till patienter och närstående

Förlagan till denna broschyr kommer från Smittskyddsenheterna i Stockholm och Uppsala.

Du eller en närstående har blivit smittad av MRSA

Många frågor dyker upp när man får beskedet att man har smittats av MRSA. I denna broschyr får du några svar och dessutom tips till vem du kan vända dig med frågor.

Det är infektionskliniken på Falu lasarett som har huvudansvaret för dig med MRSA. Dit kan du vända dig med dina frågor, telefonnumret är 023-49 23 25.

Vad är MRSA?

MRSA (*Meticillinresistenta Staphylococcus aureus*) är inte en sjukdom utan en bakterie. Meticillin står för en grupp av antibiotika och resistenta innebär att bakterierna är motståndskraftiga mot antibiotika som tillhör den gruppen.
MRSA är inte heller någon ny bakterie utan en variant av *Staphylococcus aureus.*

Vad är Staphylococcus aureus?

Staphylococcus aureus, även kallad gula stafylokocker, är bakterier som förekommer normalt i näsan hos ungefär var tredje person. Några få, 5-10 %, har också S.aureus på vissa delar av huden, i armhålan och på huden i underlivet. Det är alltså en vanlig, oftast harmlös, bakterie som tillhör vår normala bakterieflora. Bakterien trivs dock speciellt bra när huden är skadad eller där det finns ett ”främmande material”, som t ex en urinkateter. I regel märker vi inte av att bakterierna finns där, men ibland kan de orsaka infektioner och då vanligen sårinfektioner.

Vad är skillnaden mellan vanliga Staphylococcus aureus och MRSA?

Skillnaden mellan vanliga S.aureus och MRSA, är att MRSA är motståndskraftiga mot de antibiotika som oftast används för att behandla infektioner orsakade av stafylokocker. Man kan bära MRSA i näsan eller på huden precis som vanliga S.aureus utan att märka detta. Man har då inga besvär och ska därför inte ha någon antibiotikabehandling för att få bort bakterierna.

MRSA kan precis som andra stafylokocker orsaka sårinfektioner, bölder eller i sällsynta fall allvarligare infektioner.

Vad är problemet med MRSA?

Problemet med MRSA är att man inte kan använda vanlig antibiotika för att häva infektionen. Det gör att behandlingen blir mer komplicerad.

Hur blir man smittad?

Erfarenheten visar att både vanliga gula stafylokocker och MRSA sprids särskilt lätt inom vården, på sjukhus, sjukhem, äldreboenden och vårdmottagningar.

Detta beror på att personer som är bärare av stafylokocker oftare finns i dessa miljöer.

Smittspridning sker oftast via vårdpersonalens händer och kläder, men kan också ske vid direktkontakt mellan patienterna. Risken för att smittas av MRSA har varit större inom sjukvården i länder utanför Sverige, men nu ökar förekomsten även hos oss. Har man sökt sjukvård i utlandet eller på svenska sjukhus med MRSA-problematik ska man därför alltid uppge detta vid vårdkontakt, så att odlingsprov kan tas.

Vem riskerar att smittas av MRSA?

Särskilt stor risk att bli smittade har personer som har sår, eksem eller urinvägskateter, samt de som har nedsatt immunförsvar på grund av någon sjukdom eller medicinering.

Hur kan man undvika spridning av MRSA inom vården?

Sjukvårdspersonal skall bära skyddande kläder och desinfektera (sprittvätta) händerna före och efter kroppskontakt med alla patienter. I vissa situationer ska de använda handskar. Som en extra säkerhetsåtgärd ska den smittade vårdas på eget rum.

Hur ska du göra för att inte smitta dina närstående eller andra personer?

MRSA smittar normalt inte vid sociala kontakter – t ex när du träffar personer, tar i hand eller ger en kram – och därför kan du i stort sett leva som vanligt. Om du har sår är det dock viktigt att såret är omlagt. Det är också viktigt att du alltid tvättar händerna noggrant om du berört sårområdet eller en kateter.

Om du är bärare av MRSA i näsan eller på huden men inte har några hudskador (sår, eksem eller liknande) eller urinkateter eller annan konstgjort kroppsöppning finns inga inskränkningar i dina kontakter med andra. Det gäller även dusch eller bad i badkar, i allmänt bassängbad, eller utomhus.

Om du har MRSA i sår, i annan hudförändring eller i urin ska helst inte personer som har sår, eksem eller annan hudförändring hjälpa dig med sårvård eller byta kateterpåse. Risken för smitta vid annan typ av hudkontakt är mindre, men i det enskilda fallet rekommenderar vi att du hör med din läkare.

Vid dusch/bad i hemmet ska du tänka på att ha egen handduk och flytande tvål samt rengöra badkaret med vanligt rengöringsmedel efteråt. Du skall inte bada på allmänna bad (inklusive bastu/solarium) om du har sår eller har bakterier i urinen.

Kläder, sänglinne etc. tvättas vid den högsta temperatur som textilierna tål.

Hur ska du göra då du söker sjukvård, t ex på vårdcentral eller sjukhus?

Det är viktigt att du talar om att du är eller har varit bärare av MRSA. Detta för att du ska få bästa möjliga vård, samtidigt som man kan minimera risken för en eventuell spridning av MRSA.

Kan du ta emot besök hemma och på sjukhuset?

Det finns inga hinder för att ta emot besök eller att träffa andra personer i deras hem eller på andra platser.

Vilken behandling kan du få?

Är du bärare av MRSA, t ex i sår, urin eller näsan utan att ha en infektion, behövs i regel ingen antibiotikabehandling. Din läkare avgör detta och informerar dig.

Om bärarskapet av MRSA skulle utveckla sig till en infektion brukar det bli nödvändigt att sätta in antibiotikabehandling. Din läkare väljer lämpligt preparat och avgör hur länge du behöver behandlas.

Kan du bli av med MRSA?

Om du har sår, eksem, urinkateter eller någon konstgjord kroppsöppning är det svårt att bli av med MRSA så länge någon av dessa ”riskfaktorer” finns kvar. Den behandling du får ska syfta till att t ex läka hudförändringarna eller se till att du inte behöver ha urinkateter.

När riskfaktorerna är borta kan nya odlingsprov tas. Om upprepade odlingar då är negativa är smittrisken mycket liten, men man kan inte garantera att bakterierna försvunnit för gott.

Kan MRSA komma tillbaka?

Ja, tyvärr finns det en risk att MRSA kan komma tillbaka. Detta kan inträffa om du får ett nytt sår, ny kateter, eller om du behandlas med antibiotika.

Därför ska du alltid vi kontakt med sjukvården berätta att du haft MRSA tidigare, så att nya odlingar kan tas.

Är det något annat den närstående ska tänka på?

Om du, som är närstående till en patient med MRSA, behöver söka sjukvård är det viktigt att du berättar att det finns MRSA i din omgivning. Beroende på vad du söker för kan man bestämma om man för säkerhets skull ska ta bakterieodlingar på dig.

För Smittskyddsenheten i Dalarnas län, Sektionen för vårdhygien, Infektionskliniken, Falu lasarett

Anders Lindblom	Smittskyddsläkare
Bodil Petersén	Smittskyddssköterska
Marianne Janson	Hygiensköterska
Nils Kuylenstierna	Verksamhetschef, Infektionskliniken

Smittskyddsenheten Falu lasarett, 791 82 FALUN

Telefon smittskyddsläkare	**023-49 23 26**
Telefon smittskyddssköterska	**023-49 07 84**
Telefon hygiensköterska	**023-49 02 75**

www.ltdalarna.se/smittskydd
smittskydd.dalarna@ltdalarna.se